

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4362/2022
14.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић, Зорице Булајић, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Дејан Живановић, адвокат из ..., против тужених „Железнице Србије“ АД Београд и АД за железнички превоз путника „Србија Воз“, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 729/22 од 01.04.2022. године, у седници одржаној 14.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 729/22 од 01.04.2022. године у ставу првом, другом, четвртном, петом, седмом, осмом, десетом, тринаестом и четрнаестом изреке, тако што се **ОДБИЈАЈУ** као неосноване жалбе тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 2912/20 од 18.11.2021. године у ставу првом, другом, трећем, четвртном, седмом, осмом, деветом, десетом, тринаестом, четрнаестом, петнаестом, шеснаестом и деветнаестом изреке, а захтев туженог „Србија Воз“ АД за накнаду трошкова другостепеног поступка се **ОДБИЈА**.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 729/22 од 01.04.2022. године, као изузетно дозвољеној, на став трећи, шести и девети изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 729/22 од 01.04.2022. године, на став трећи, шести и девети изреке.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да на име трошкова поступка по ревизији исплате тужиоцима укупан износ од 231.000,00 динара, у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2912/20 од 18.11.2021. године, у ставу првом, трећем, седмом, деветом, тринаестом и петнаестом изреке, обавезан је тужени „Железнице Србије“ АД Београд да тужиоцима, за период од 01.03.2015. године до 31.08.2015. године, исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора појединачне одређене износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом другим, четвртим, осмим, десетим, четрнаестим и шеснаестим изреке, обавезан је тужени АД „Србија Воз“, Београд, да за период од 01.09.2015. године до 31.12.2017. године, исплати тужиоцима на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, појединачне одређене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом петим, шестим, једанаестим, дванаестим, седамнаестим и осамнаестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца у делу у којем су тражили да се обавезе тужени АД „Србија Воз“, Београд, да тужиоцима на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, за период од 01.03.2015. године до 31.08.2015. године, солидарно са туженим „Железнице Србије“ АД Београд, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом деветнаестим изреке, обавезани су тужени да тужиоцима солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 266.996,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 729/22 од 01.04.2022. године, ставом првим, другим, четвртим, петим, седмим и осмим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом, другом, трећем, четвртном, седмом, осмом, деветом, десетом, тринаестом, четрнаестом, петнаестом и шеснаестом изреке и одбијени као неосновани тужбени захтеви тужилаца да се обавезе тужени „Железнице Србије“ АД да тужиоцима на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.03.2015. године до 31.08.2015. године исплати новчане износе са припадајућом каматом, као и да се обавезе тужени „Србија Воз“ АД, да тужиоцима на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.09.2015. године до 31.12.2017. године исплати новчане износе са припадајућом каматом. Ставом трећим, шестим и деветим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена првостепена пресуда у ставу петом, шестом, једанаестом, дванаестом, седамнаестом и осамнаестом изреке. Ставом десетим изреке, преиначено је решење садржано у ставу деветнаестом изреке првостепене пресуде и одбијен као неоснован захтев тужилаца да им тужени солидарно накнаде трошкове поступка у укупном износу од 266.996,00 динара са законском затезном каматом. Ставом једанаестим изреке, одбачена је као недозвољена жалба туженог „Железнице Србије“ АД Београд, изјављена против одлуке садржане у ставу другом, четвртном, осмом, десетом, четрнаестом и шеснаестом изреке првостепене пресуде. Ставом дванаестим изреке, одбачена је као недозвољена жалба туженог „Железнице Србије“ АД Београд, изјављена против одлуке садржане у ставу петом, шестом, једанаестом, дванаестом, седамнаестом и осамнаестом изреке првостепене пресуде. Ставом тринаестим изреке, обавезани су тужиоци да туженом „Србија Воз“ АД накнаде трошкове по жалби у износу од 11.800,00 динара. Ставом четрнаестим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију су благовремено изјавили тужиоци због погрешне примене материјалног права, с позивом на одредбе члана 403. и 404. ЗПП.

Одлучујући о изјављеној ревизији, у односу на преиначени део, на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да је ревизија тужилаца делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су до 01.09.2015. године били у радном односу код туженог Железнице Србије“ АД. Колективним уговором тог туженог из марта 2015. године предвиђено је да су накнаде трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора садржане у вредности радног часа за обрачун и исплату зараде. У обрачунским листама зарада нису посебно исказивани износи ових накнада, нити су у означеном колективном уговору утврђени параметри на основу којих је могуће ове накнаде издвојити из износа зарада по основу обављеног рада и временаведеног на раду. По анексу уговора о раду од 01.09.2015. године тужиоци су од означеног дана наставили да раде код туженог „Србија Воз“ АД, основаног Одлуком Владе Републике Србије од 02.07.2015. године као друштво стицалац дела имовине туженог Железнице Србије“ АД Београд утврђеног деобним билансом као саставним делом плана статусне промене тог привредног друштва, издвајање уз оснивање нових акционарских друштава. Тужени „Србија Воз“ АД Београд уписан је у регистар привредних субјеката решењем агенције за привредне регистре од 10.08.2015. године. Планом статусне промене туженог Железнице Србије“ АД предвиђено је да ће се опис преузетих обавеза привредних друштава насталих статусном променом уредити посебним уговором. Сви учесници статусне промене потписали су протокол о усвајању информације о спроведеном поступку статусне промене туженог Железнице Србије“ АД од 24.06.2016. године, којим је прихваћено почетно стање у пословним књигама учесника на дан 10.08.2015. године. По означеном протоколу, тужене Железнице Србије“ АД преузеле су обавезе резервисане за судске спорове, односно спорове који су у току.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 104. став 1, 105. став 1. и 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду обавезао тужене на исплату спорних потраживања насталих у периоду када су тужиоци били у радном односу код њих. По становишту тог суда, означеним законским одредбама тужиоцима је признато право на тражене накнаде које у општем акту - колективном уговору из марта 2015. године нису конкретизоване одређивањем параметара на основу којих се њихова висина може издвојити из вредности радног часа, нити су исте посебно исказиване у обрачунским листама зарада тужилаца. Због тога је и обавезао тужене на њихову исплату у висини утврђеној вештачењем, коришћењем критеријума из последњег колективног уговора по којем је тужени ове накнаде обрачунавао и исплаћивао запосленима. Тужбени захтев којим је тражено да се тужени „Србија Воз“ АД (у даљем тексту: друштво стицалац) обавезе на солидарну исплату утужених потраживања насталих пре статусне промене туженог Железнице Србије“ АД (у даљем тексту: друштво преносилац) и његовог оснивања суд је одбио са образложењем да је у

складу са протоколом од 24.06.2016. године обавеза исплате ових накнада само обавеза друштва преносиоца.

Другостепени суд је, прихватајући разлоге првостепеног суда, одбио жалбу тужилаца и потврдио првостепену пресуду у делу којим је одбијен тужбени захтев, а усвојио је жалбе тужених и преиначио побијану пресуду у делу којим је захтев тужилаца усвојен. По становишту тог суда, сагласно члану 118. став 1. Закона о раду тужиоци накнаду спорних трошкова остварују у складу са општим актом, уговором о раду, односно као део основне зараде, јер је колективним уговором друштва преносиоца било предвиђено да су оне урачунате у вредност радног часа, при чему су без значаја околности да се не може утврдити обим у којем ове накнаде учествују у обрачунској вредности радног часа и да њихова висина није посебно исказивана у обрачунским листама зарада за тужиоце.

По становишту Врховног суда, основано се ревизијом тужилаца указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је одлучио да преиначи првостепену пресуду у делу којим су усвојени тужбени захтеви.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 61/05) које се примењују од 01.01.2006. године, поред осталог, предвиђено је и право запосленог на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачке 5. и 6). Послодавцима је, након почетка примене новелираног Закона о раду, остављена могућност да својим актом утврде висину тих накнада. Притом, њихова висина мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ти трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу без обзира на њихову стручну спрему, звање и радно место.

Колективним уговором друштва преносиоца од 24.03.2015. годин, који је наставило да примењује и друштво стицалац предвиђено је да је у вредност једног радног часа за обрачун и исплату зараде укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност $\frac{1}{12}$ регреса за коришћење годишњег одмора, сведена на један радни час. Из оваквог утврђења вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду за трошкове исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, јер исти нису исказани у номиналним износима. Тужени нису доставили одлуку о висини ових накнада, нити је обављеним вештачењем могла бити утврђена њихова висина - вредност са којим су укључене у вредност једног радног часа. То, међутим, не искључује право тужилаца на исплату ових накнада. Не може се прихватити став да су запосленима, па и тужиоцима, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да се тужени нису изјаснили о њиховој висини, нити су спорне накнаде номинално исказали у платним листама тужилаца, како је то предвиђено Законом о раду.

Сходно изложеном, могло би се закључити да су тужени у погледу исплате наведених накнада законске одредбе примењивали на штету тужилаца. Пошто колективни уговор који се примењивао у спорном периоду не садржи конкретну регулативу која утврђује висину тражених накнада, тужиоци могу потраживати њихову исплату у нето износима према параметрима из ранијег колективног уговора. У овом случају тужиоци су то и учинили тако што су тужбене захтеве поставили у висини

износа накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, утврђених налазом и мишљењем вештака, применом тих параметара и такви тужбени захтеви су основани.

Из наведених разлога, одлучено је као у ставу првом изреке, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Међутим, одлучујући о изјављеној ревизији тужилаца на потврђујући део побијане пресуде, на основу члана 404. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/2011 ... 10/23), Врховни суд је оценио да нема места одлучивању о ревизији као изузетно дозвољеној на основу одредбе става 1. тог члана, с обзиром да не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса, правних питања у интересу равноправности грађана, уједначавањем судске праксе или новим тумачењем права.

Предмет тражене правне заштите о коме је одлучено овим делом побијане пресуде је исплата на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, као солидарне обавезе туженог - друштва стицаоца у односу на новчано потраживање настало пре његовог оснивања (период март- август 2015. године). Одлуке нижестепених судова којима је одбијен тужбени захтев за исплату наведених накнада у складу су са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног суда у којима је одлучивано о истоветним захтевима тужилаца. Околност да је тужено друштво стицалац преузело тужиоце и са њима закључило анексе уговора о раду не значи да је на тај начин преузело и све обавезе ранијег послодавца - друштва преносиоца по основу радног односа насталог пре статусне промене. Закључење анекса уговора о раду представља реализацију законске обавезе да се тужиоци задрже у радном односу, у складу са члановима 147-151 Закона о раду. Међутим, тим законским одредбама није изричито прописано да се на тај начин преузимају и обавезе послодавца претходника према запосленима из њиховог радног односа. Сагласно наведеном, Врховни суд налази да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужилаца као изузетно дозвољеној, у овом делу, јер не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни потреба уједначавања судске праксе или новог тумачење права. Из наведених разлога, одлучено је као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у односу на потврђујући део, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Наиме, одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради исплате новчане накнаде поднета је 10.04.2018. године, а вредност побијаног дела потраживања према средњем курсу НБС на дан подношења тужбе представља динарску противвредност испод 40.000 евра.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о имовинскоправном спору, који се односи на новчано потраживање, у коме побијана вредност предмета спора не

прелази динарску противвредност 40.000 евра, то је Врховни суд, применом члана 403. став 3. ЗПП, нашао да је ревизија тужилаца у овом делу недозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

С обзиром на успех тужилаца у поступку по ревизији, тужени су обавезани да тужиоцима накнаде опредељене ревизијске трошкове у укупном износу од 231.000,00 динара и то за састав ревизије 36.000,00 динара и на име судских такси на ревизију и ревизијску одлуку по 97.500,00 динара, према важећим АТ и ТТ, у складу са одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић